

PARTER (Antal tilltalade : 1)
Referensnummer: [REDACTED]

Åklagare
statsåklagare [REDACTED]
Åklagarkammaren i Västerås

Målsägande
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Tilltalad
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Offentlig försvarare:
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

DOMSLUT

BEGÅNGNA BROTT
Förvanskning av urkund

LAGRUM
14 kap 2 § brottsbalken

PÅFÖLJD M M
Dagsböter trettio (30) å tvåhundra (200) kr

SÄRSKILD RÄTTSVERKAN M M
Den tilltalade åläggs att betala en avgift på femhundra (500) kr
enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond

BESLUT I ÖVRIGA FRÅGOR, SKADESTÅND M M

1. [REDACTED] skadeståndsyrkande lämnas utan bifall
 2. [REDACTED] tillerkänns ersättning av allmänna medel med fjortontusensexhundranittiosex (14 696) kr, varav 13 452 kr för arbete. 1 040 kr för tidsspillan och 204 kr för resa
 3. Av försvararkostnaden skall [REDACTED] återbetala tvåtusen (2 000) kr till staten
-

YRKANDEN**Ansvarsyrkande**

Åklagaren har yrkat ansvar å [REDACTED] för urkundsförfalskning jämlikt 14 kap 1 § brottsbalken under följande gärningspåstående: Den 5 juli 2000 utfärdade [REDACTED] i tjänsten på länsväg 272, Lingbo, ett föreläggande av ordningsbot på 1 800 kr för [REDACTED]. Föreläggandet avsåg hastighetsöverträdelse. Av misstag antecknade [REDACTED] på föreläggandet inte fordonsslag, registreringsnummer, uppmätt hastighet och tillåten hastighet. [REDACTED] godkände föreläggandet. Sedan [REDACTED] upptäckt misstaget har han den 6 eller 7 juli 2000 i Ockelbo falskeligen ändrat eller utfyllt äkta urkund genom att på originalet till ordningsföreläggandet ifylla dessa uppgifter, bl a att uppmätt hastighet var 77 km/tim mot tillåtna 50 km/tim. Åtgärden har inneburit fara i bevishänseende.

Skadeståndsyrokande

[REDACTED] har yrkat förpliktande för [REDACTED] att till honom utge skadestånd med 2 688 kr, avseende utgiven ersättning till biträde för upprättande av åtalsanmälan och ytterligare en skrift till åklagarmyndigheten.

DOMSKÄL**Ansvarsfrågan**

[REDACTED] har vidgått att han vid det med åtalet avsedda tillfället förfor på det sätt som åklagaren påstått men har bestritt ansvar för urkundsförfalskning under anförande dels att han saknade uppsåt att falskeligen ändra eller utfylla äkta urkund dels att han trodde sig ha fått samtycke till sitt förfarande av [REDACTED] dels ock att hans förfarande inte innebar fara i bevishänseende. Han har gjort gällande att gärningen i vart fall inte bör bedömas som svårare brott än förvanskning av urkund.

Åklagaren har åberopat kopior av det ursprungliga respektive ändrade föreläggandet. Utredningen i övrigt består i förhör med [REDACTED] och vittnesförhör på [REDACTED] [REDACTED] begäran med polisinspektören [REDACTED].

Åklagaren har till utveckling av åtalet anfört bl a att åtalet initierades genom att [REDACTED] [REDACTED] den 15 september 2000 i skrift till Åklagarmyndigheten i Västerås anmälde misstanke om urkundsförfalskning.

[REDACTED] har uppgivit bl a: [REDACTED] förevisades laserinstrumentets display och den där angivna hastigheten, 77 km/tim, ävensom det i ordningsbotkatalogen upptagna bötesbeloppet, 1 800 kr, för det aktuella hastighetsöverskridandet. [REDACTED] ville pruta på hastighetsöverskridandet och hans medpassagerare erbjöd sig att betala 1 000 kr mot att han underlät att utfärda föreläggande om ordningsbot. Självfallet accepterade han inte erbjudandet men detta gjorde honom distraherad och stressad och när han skrev ut föreläggandet missade han att fylla i de av åklagaren angivna uppgifterna. [REDACTED] godkände föreläggandet och fick sitt exemplar av det. När han ett par dagar senare upplystes om sitt misstag, fyllde han med platsprotokollet som underlag i de felande uppgifterna på det exemplar av föreläggandet, som han behållit för polismyndighetens räkning. Vid tidpunkten för hastighetskontrollen hade han använt en penna med blått bläck. Vid utfyllnaden använde han en penna med svart bläck. Han uppsökte sedan [REDACTED] på dennes arbetsplats i [REDACTED] och visade denne att han hade "rättat" föreläggandet. Han fick då intrycket att [REDACTED] godtog rättelsen och han kunde inte föreställa sig att [REDACTED], som ju redan visste hur mycket för fort han hade kört och vad det kostade, gjorde någon rättsförlust. Han har inte fått någon utbildning i hur man förfar med felaktiga ordningsbotsförelägganden och han kände inte till den rättelseblankett, som skall användas enligt rikspolisstyrelsens tillämpningsföreskrifter.

[REDACTED], som utförde hastighetskontrollen tillsammans med [REDACTED] [REDACTED], har bekräftat vad [REDACTED] uppgivit om [REDACTED]s och dennes medpassagerares beteende i samband med att [REDACTED] skulle utfärda ordningsbotsföreläggandet och tillagt att han, som inte heller har fått någon särskild utbildning i hur man förfar med felaktiga förelägganden, ansåg att [REDACTED]

hade gjort en "rättelse", när han så småningom fick veta hur [REDACTED] hade förfarit.

[REDACTED] har vidare upplyst att [REDACTED] numera, sedan han rapporterat hastighetsöverträdelsen till åklagare, godkänt ett strafföreläggande med samma bötesbelopp avseende hastighetsöverträdelsen.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Det är utrett att [REDACTED] förfor på sätt åklagaren påstått med det hos polismyndigheten förvarade exemplaret av ordningsbotsföreläggandet. Föreläggandet utgör urkund i den mening som avses i 14 kap 1 § brottsbalken.

Om rättelse av ordningsbotsföreläggande stadgas i 48 kap 12 a § och 17 § rättegångsbalken ävensom i rikspolisstyrelsens författningssamling 1992:7. [REDACTED] förfarande att fylla ut originalet av ordningsbotsföreläggandet utgjorde ingen rättelse av föreläggandet enligt nyssnämnda bestämmelser. Den utfyllning i föreläggandet, som [REDACTED] föranstaltade om, utfördes visserligen med en penna med annan bläckfärg än den penna som användes då ordningsbotsföreläggandet utfärdades men det har inte på något sätt markerats att fråga varit om rättelse som ägt rum först i efterhand. Föreläggandet får därför uppfattas på det sättet, att den utfyllda texten förelegat redan i samband med att föreläggandet utfärdades.

Eftersom den företagna utfyllnaden över huvud inte fått vidtagas på det sätt som skedde, saknar det betydelse att [REDACTED] utgick från att han hade fått [REDACTED] samtycke, något som han uppenbarligen heller inte fick.

Det förhållandet att [REDACTED] inte kände till vare sig rättegångsbalkens bestämmelser eller rikspolisstyrelsens föreskrifter är inte något som befriar honom från ansvar.

På grund av det sagda får utfyllnaden i det hos polismyndigheten förvarade exemplaret av ordningsbotsföreläggandet anses ha skett falskeligen i den mening som avses i

14 kap 1 § brottsbalken.

Utfyllnaden i föreläggandet har kunnat inge en läsare uppfattningen att texten funnits där redan vid tiden för föreläggandets utfärdande. Utfyllnaden har alltså inneburit att ovisshet skapats om innehållet i [REDACTED]s godkännande och inneburit en risk för oriktig bevisning eller i vart fall att bevisningsförfarandet kunnat försvåras. På grund härav har utfyllnaden i föreläggandet inneburit fara i bevishänseende.

Förutsättningarna för ansvar enligt 14 kap 1 § brottsbalken är alltså uppfyllda. Vid bedömning av om brottet kan anses som ringa och medföra ansvar enligt 2 § samma kapitel för förvanskning av urkund är det förstas av betydelse huruvida utfyllnaden i föreläggandet stått i överensstämmelse med det verkliga förhållandet eller inte. Annat har inte framkommit än att utfyllnaden var i överensstämmelse med verkligheten. Särskilt med beaktandet därav måste det brott som [REDACTED] gjort sig skyldig till bedömas som ringa.

Påföljdsfrågan

Påföljden skall bestämmas till böter.

Skadeståndsfrågan

[REDACTED] har bestritt [REDACTED] skadeståndsyrkande och förklarat sig inte kunna vitsorda något skadeståndsbelopp såsom i och för sig skäligt.

[REDACTED] har tidigare i av honom anhängiggjort mål om undanröjande av ordningsbotsföreläggande, i vilket mål tingsrätten undanröjde föreläggandet, tillerkänts ersättning för ombudskostnader, motsvarande rådgivningsavgift under två timmar.

I det nu aktuella målet har talan förts av åklagaren och [REDACTED] har inte biträtt åtalet. [REDACTED] skadeståndsyrkande, som är att anse som ett krav på ersättning för rättegångskostnader, kan därför inte bifallas.

Övriga frågor

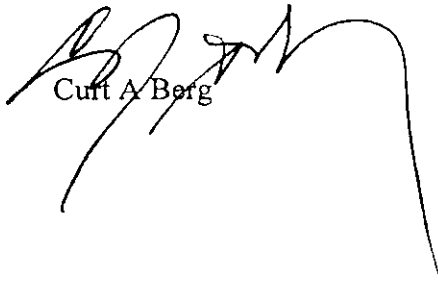
Skäl föreligger att jämka [REDACTED] ersättningsskyldighet för försvararkostnaden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - se bilaga 1

Sista dagen för överklagande är den [REDACTED].

Ett överklagande skall vara ställt till Hovrätten för Nedre Norrland men skall skickas eller lämnas till tingsrätten.

På tingsrättens vägnar

Curt A. Berg